

VILNIAUS APYGARDOS ADMINISTRACINIS TEISMAS

NUTARTIS

2019 m. kovo 12 d.
Vilnius

Vilniaus apygardos administracinio teismo teisėja Ina Kirkutienė, susipažinusi su ...<234 asmenų>... (toliau – Grupė) skundu atsakovams Lietuvos Respublikos Vyriausybei, Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai, valstybės įmonei „Valstybinių miškų urėdija“ dėl sprendimų panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus,

n u s t a t è:

išsprendus bylos rūšinio teisingumo klausimą Vilniaus apygardos administraciniam teismui perduotas ieškovų grupės ieškinys, kuriame buvo prašoma uždrausti atsakovei Lietuvos Respublikai, atstovaujamai Lietuvos Respublikos Vyriausybės, Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos, valstybės įmonės „Valstybinių miškų urėdija“ valstybei atlikti veiksmus: vykdyti pagrindinius (plynuosius ir atrankinius) miško kirtimus valstybiniuose miškuose „Natura 2000“ teritorijose.

Lietuvos vyriausiasis administracinis savo praktikoje yra ne kartą pažymėjęs, kad teisė kreiptis į teismą teisminės gynybos yra fundamentali asmens teisė, pripažįstama tiek nacionalinių (Lietuvos Respublikos Konstitucijos 30 straipsnio 1 dalis, Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 4 straipsnio 1 dalis, Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo (toliau – ABTĮ) 5 straipsnio 1 dalis), tiek tarptautinių teisės aktų (Tarptautinio pilietinių ir politinių teisių pakto 2 straipsnio 3 dalis, Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos 6 straipsnio 1 dalis, 13 straipsnis), tačiau ji nėra absoliuti. Teisė kreiptis į teismą yra neatsiejama nuo asmens pareigos padaryti tai pagal įstatymų nustatytas taisykles, *inter alia* (lot. – įskaitant) pateikti teisės aktų reikalavimus atitinkantį skundą (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2014 m. sausio 29 d. nutartį administracinėje byloje Nr. AS⁵²⁵-195/2014, 2015 m. spalio 14 d. nutartį administracinėje byloje Nr. AS-1122-822/2015).

ABTĮ 22 straipsnio 8 dalyje nustatyta, kad, kai byla administraciniam teismui perduodama iš bendrosios kompetencijos teismo, administracinis teismas nustato dalyvaujančių byloje asmenų procesinę padėtį ir prireikus imasi priemonių procesinių dokumentų trūkumams pašalinti. Paduotas ieškovų grupės ieškinys neatitiko ABTĮ 24 ir 25 straipsniuose skundui nustatytų turinio ir formos reikalavimų, todėl teismas 2019 m. vasario 19 d. nutartimi nustatė ieškovų grupei terminą iki 2019 m. kovo 5 d. pašalinti skundo trūkumus: pateikti ABTĮ 24 ir 25 straipsnių reikalavimus atitinkantį skundą.

Šalinant skundo trūkumus, teisme elektroninių ryšių priemonėmis gautas grupės skundas, kuriame reiškiami šie reikalavimai: 1) panaikinti atsakovo Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos 2018 m. gruodžio 7 d. raštu Nr. (12-6)-D8-5758 ir 2018 m. lapkričio 12 d. raštu Nr. (12-6)-D8(E)-1185 priimtą administracinį sprendimą, kuriuo atsisakoma patenkinti Grupės asmenų vardu 2018 m. spalio

18 d. Pretenzijoje-pranešime pateiktą prašymą kreiptis į institucijas, atsakingas už saugomų teritorijų apsaugos ir tvarkymo organizavimą (kaip tai numato Aplinkos ministro 2006 m. gegužės 22 d. įsakymu Nr. D1-255 patvirtintas Planų ar programų ir planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimo poveikio įsteigtoms ar potencialioms „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumo nustatymo tvarkos aprašas), ir nustatyti „Natura 2000“ teritorijose ir joms artimoje aplinkoje vykdomų ir planuojamų vykdyti miškų kirtimo ūkinių veiklų poveikio „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumą; 2) panaikinti atsakovo Aplinkos ministerijos 2018 m. gruodžio 7 d. raštu Nr. (12-6)-D8-5758 ir 2018 m. lapkričio 12 d. raštu Nr. (12-6)-D8(E)-1185 priimtą administracinį sprendimą, kuriuo nurodoma, kad miško kirtimams, kai neketinama keisti žemės naudojimo, nors jis ir yra Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoje, reikšmingumo nustatymas ir poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas ir nėra teisinio pagrindo ūkinės veiklos subjektams nurodyti kreiptis į institucijas, atsakingas už saugomų teritorijų apsaugos ir tvarkymo organizavimą dėl planuojamos ūkinės veiklos reikšmingumo nustatymo; 3) įpareigoti atsakovą VĮ Valstybinių miškų urėdiją kreiptis į direkcijas, kurių administruojamose teritorijose yra įsteigtos „Natura 2000“ teritorijos arba kurioms tokios teritorijos priskirtos vertinimui VSTT direktoriaus įsakymu, dėl Lietuvos Respublikoje esančių „Natura 2000“ teritorijose – pagal sąrašus, patvirtintus Aplinkos ministro 2014 m. kovo 14 d. įsakymu Nr. D1-281 (Paukščių apsaugai svarbių teritorijų sąrašas); Aplinkos ministro 2018 m. balandžio 19 d. įsakymu Nr. D1-317 (Buveinių apsaugai svarbių teritorijų sąrašas) ir Aplinkos ministro 2009 m. balandžio 22 d. įsakymu Nr. D1-210 (Vietovių, atitinkančių gamtinių buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus, sąrašas, skirtas pateikti Europos Komisijai) – jos vykdomų ir planuojamų vykdyti pagrindinių miško kirtimų ūkinių veiklų valstybiniuose miškuose poveikio „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumo nustatymo; 4) įpareigoti atsakovus: Lietuvos Respublikos vyriausybę, Lietuvos Respublikos aplinkos ministeriją ir VĮ Valstybinių miškų urėdiją nutraukti neteisėtus veiksmus – sustabdyti valstybinių miškų pagrindinius miško kirtimus Lietuvos Respublikoje jos vykdomų ir planuojamų vykdyti pagrindinių miško kirtimų ūkinių veiklų valstybiniuose miškuose poveikio „Natura 2000“ teritorijoms – pagal sąrašus, patvirtintus Aplinkos ministro 2014 m. kovo 14 d. įsakymu Nr. D1-281 (Paukščių apsaugai svarbių teritorijų sąrašas); Aplinkos ministro 2018 m. balandžio 19 d. įsakymu Nr. D1-317 (Buveinių apsaugai svarbių teritorijų sąrašas) ir Aplinkos ministro 2009 m. balandžio 22 d. įsakymu Nr. D1-210 (Vietovių, atitinkančių gamtinių buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus, sąrašas, skirtas pateikti Europos Komisijai) – iki tol, kol bus gautos atitinkamų teritorijų ūkinių veiklų reikšmingumo „Natura 2000“ teritorijoms išvados.

ABTĮ 126² straipsnyje yra nustatyta, kad grupės skundas gali būti paduodamas, jeigu: 1) skundas grindžiamas tapačiomis ar panašiomis faktinėmis aplinkybėmis ir juo siekiama apginti į grupę susijungusių fizinių ar juridinių asmenų tapačias ar panašaus pobūdžio teises ar įstatymų saugomus interesus; 2) keliamas bendras grupės narių reikalavimas; 3) grupės skundas yra tikslingesnis, efektyvesnis ir tinkamesnis būdas išspręsti konkretų ginčą negu individualūs skundai; 4) bent vienas grupės narys pasinaudojo išankstinio ginčo nagrinėjimo ne teismo tvarka procedūra, kai ši procedūra yra privaloma pagal įstatymus; 5) grupė turi grupės atstovą; 6) reikalavimą pareiškia ne mažiau kaip dvidešimt fizinių ar juridinių asmenų, raštu pareiškusių savo valią būti grupės nariais ir paduoti teismui grupės skundą; 7) grupė turi grupės advokatą.

ABTĮ 126³ straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad grupės skundo formai ir turiniui taikomi šio įstatymo 24 straipsnyje, išskyrus 24 straipsnio 2 dalies 9 punktą, nustatyti reikalavimai. Pagal ABTĮ 24 straipsnio 2 dalies 7-8 punktus, skunde turi būti nurodytos aplinkybės, kuriomis pareiškėjas grindžia savo reikalavimą, ir pareiškėjo reikalavimas.

Kaip matyti iš pirminio grupės ieškinio ir grupės skundo turinio, grupė asmenų kreipėsi į teismą gindami viešąjį interesą, t. y. siekdami užkirsti kelią galimiems pažeidimams vykdomų ir planuojamų vykdyti pagrindinių miško kirtimų ūkinių veiklų valstybiniuose miškuose, esančiuose „Natura 2000“ teritorijose. Grupės skunde nurodyta, kad jog pagrindiniai miško kirtimai valstybiniuose miškuose, kurie yra Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijose ir joms

artimoje aplinkoje, vykdomi nenustačius ir neįvertinus šių ūkinių veiklų poveikio reikšmės nurodytoms teritorijoms. Pasak Grupės narių, vykdamas ir planuojant vykdyti miškų kirtimus nurodytose teritorijose ir joms artimoje aplinkoje, negautos planuojamos ūkinės veiklos reikšmingumo šioms teritorijoms išvados, neatliktos poveikio aplinkai vertinimo procedūros. Grupės narių teigimu, tai neatitinka Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo 2 straipsnio 15 punkto, 24¹ straipsnio 10 dalies, Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 2 straipsnio 2, 4 dalių, 3 straipsnio 1 dalies 3 punkto, 2 dalies, 11 straipsnio 8 dalies, Planų ar programų ir planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimo poveikio įsteigtoms ar potencialioms „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumo nustatymo tvarkos aprašo, patvirtinto Aplinkos ministro 2006 m. gegužės 22 d. įsakymu Nr. D1-255, 2.1, 2.2, 37 punktų, 1992 m. gegužės 21 d. Europos Sąjungos Tarybos direktyvos Nr. 92/43/EEB, 1985 m. birželio 27 d. Europos parlamento ir Tarybos direktyvos Nr. 85/337/EB (iš dalies pakeistos 1997 m. kovo 3 d. direktyva Nr. 97/11/EB) nuostatų. Grupės nariai skundu siekia prevencinio reikalavimo tikslų, t. y. uždrausti pagrindinius (plynuosius ir atrankinius) miško kirtimus valstybiniuose miškuose „Natura 2000“ teritorijose.

Pažymėtina, kad teismas, siekdamas nustatyti ginčo nagrinėjimo ribas, 2019 m. vasario 19 d. nutartimi įpareigojo grupės narius nurodyti konkrečius viešojo administravimo subjekto (ų) galimai neteisėtus veiksmus (aktus), jų atlikimo (priėmimo) datas, akto numerius, nurodyti konkrečias valstybinių miškų teritorijas, kuriose galimai vykdomi neteisėti kirtimai. Teismo vertinimu, vien grupės skunde nurodyta faktinė aplinkybė, kad grupės atstovas pateikė Pretenziją-pranešimą apie grupės ketinimą kreiptis į teismą dėl grupės ieškinio (skundo) bylos iškėlimo LR Vyriausybei, Aplinkos ministerijai, Lietuvos Respublikos Aplinkos ministerijos Valstybinei miškų tarnybai, Valstybinei saugomų teritorijų tarnybai prie Aplinkos ministerijos, VĮ Valstybinių miškų urėdijai, Saugomų teritorijų direktijoms (pagal sąrašą), Generalinei prokuratūrai ir Europos Komisijai, kuriame, be kita ko, **reikškė reikalavimą** kreiptis į institucijas, atsakingas už saugomų teritorijų apsaugos ir tvarkymo organizavimą (kaip tai numato LR Aplinkos ministro 2006 m. gegužės 22 d. įsakymu Nr. D1-255 patvirtintas Planų ar programų ir planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimo poveikio įsteigtoms ar potencialioms „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumo nustatymo tvarkos aprašas), ir nustatyti „Natura 2000“ teritorijose ir joms artimoje aplinkoje vykdomų ir planuojamų vykdyti miškų kirtimo ūkinių veiklų poveikio „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumą, **ir gavo atitinkamus atsakymus** į jį, **neatskleidžia ginčo esmės**. Grupės nariai skunde nenurodo konkrečių LR Aplinkos ministerijos, VĮ Valstybinių miškų urėdijos priimtų administracinių aktų, kurie galimai yra susiję su grupės skunde nurodytais tariamais pažeidimais. Kaip matyti, ginčo pagrindiniai miško kirtimai valstybiniuose miškuose apima skirtingas Lietuvos teritorijas, aplinkybės, kuriomis galimai daromi grupės skunde įvardijami pažeidimai, jų mastas gali esminiai skirtis, todėl nėra pagrindo teigti, kad skundas grindžiamas tapačiomis ar panašiomis faktinėmis aplinkybėmis ir juo siekiama apginti į grupę susijungusių fizinių ar juridinių asmenų tapačias ar panašaus pobūdžio teises ar įstatymų saugomus interesus ir, kad grupės skunde keliamus reikalavimus būtų tikslingiausia, efektyviausia ir tinkamiausia nagrinėti pagal grupės skundo proceso taisyklės (ABTĮ 126² straipsnio 3 punktas). Todėl grupės skundą atsisakytina priimti (ABTĮ 126⁵ straipsnio 6 dalis).

Atsisakius priimti grupės skundą remiantis ABTĮ 126⁵ straipsnio 6 dalimi, grupės narių prašymas atnaujinti grupės skundo padavimo teismui terminą nespėjstinas.

Vadovaujantis ABTĮ 38 straipsnio 1 dalies 3 punktu, grupės atstovui Sauliui Dambrauskui grąžintinas sumokėtas 300 Eur žyminis mokestis.

Teismas, vadovaudamasis Administracinių bylų teisenos įstatymo 38 straipsnio 1 dalies 3 punktu, 126⁵ straipsnio 6 dalimi,

n u t a r i a:

...<234 asmenų>... grupės skundą atsisakyti priimti.

Šiai nutarčiai įsiteisėjus, grupės atstovui Sauliui Dambrauskui grąžinti 300 (trys šimtai) eurų žyminį mokestį.

Išaiškinti, kad ši nutartis neužkerta kelio pakartotinai kreiptis į teismą su skundu, atitinkančiu Administracinių bylų teisenos įstatymo reikalavimus.

Nutartis per 7 kalendorines dienas nuo jos nuorašo įteikimo dienos gali būti skundžiama atskiruoju skundu Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui per Vilniaus apygardos administracinį teismą.

Teisėja

Ina Kirkutienė